

Hot blir till möjligheter

Clean Production Center leder till nya affärsområden

2011 startas de första kommersiella anläggningarna som en direkt följd av Clean Production Centre (CPC).

- Det har varit målet hela tiden, det här skulle inte bli ett offentligt styrt snackprojekt utan ett businessarbete som ska generera företagsutveckling och arbete. Nu är vi mycket nära ett genombrott. Många gemensamma krafter har dragit fram fyra kommersiella spår som ska verkställas, säger projektledare Patrick Olsson.

Clean Production Centre skapades 2007 i syfte att etablera och utveckla ett kraftfullt regionalt företagskluster när det gäller att ta fram nya energi- och miljölösningar för tung industri och framför allt minska resursbelastningen vid tillverkning av främst stål och papper. Clean Production Center är basen i denna världsunika miljöomställning inom processindustrin.

Det globala behovet av nya lösningar och kunskap kring energieffektivisering och hantering av restprodukter inom processindustrin är både stort och snabbt växande i takt med att belastningen på vår jord blir allt kraftigare.

- Vi ser ett paradigmskifte där Bergslagen kan stå i frontlinjen när det gäller att ta fram nya kommersiella lösningar och skapa ny industriell utveckling med befintlig industri, infrastruktur och kompetens som bas. Idag verkar ett 30-tal företag inom CPCs kluster.

Fyra heta affärer

Initiala 28 goda projektområden har nu kokats ner till fyra.

- Vi har jobbat med att utveckla de fyra mest intressanta teknikspårerna. Alla står nu redo för att etableras som fysiska anläggningar.

1. Enzymvattenrening

Projektet går ut på att återvinna metaller och avskilja organiskt material ur restvätskor/förorenade slamvatten från stålindustrin, med hjälp av enzymer.

Tidigare känd biomedicinsk kunskap kan här appliceras i nya miljöer. Ett pilotprojekt startar på Ovako i höst. Huvudman för projektet är hightechföretaget Spikes & Cogs i samarbete med Ovako.

2. Skörda spillvärme

Professor Bahram Moshfegh på Universitetet i Linköping och Högskolan i Gävle är Sveriges ledande forskare inom förnyelsebar energiteknik. Han uppskattar CPCs samverkan med näringslivet och bidrar till att utveckla ett helt nytt energiåtervinningsområde – en världsmöjlighet. Tillsammans utvecklar man en metod för att återvinna värme från kokiller och andra ”heta kroppar” i stålindustrin.

En värme som idag går till spillo. Det skulle kunna innebära att många energiintensiva industrier skulle kunna bli självförsörjande på ånga och i framtiden producera el. Projektägare är högskolan i Gävle och Värmevärden (ägare till 60 procent av Hofors Energi).

3. Värme – El

På Ovako, liksom annan tung basindustri, finns det enorma mängder

varmvatten i omlopp som en följd av produktionsprocessen. En del av detta kan ledas ut i fjärrvärmenätet – men vatten med temperaturer under 80 grader är svårare att ta tillvara. Att omvandla ljummet vatten till elektricitet är en utmaning som många har försökt lösa. Nu har företaget Exencotech utvecklat och byggt en processanläggning där hemligheten är paraffinfyllda rör som omväxlande värms och kyls. Grundtekniken bygger på paraffinets unika egenskaper. Därmed skulle man med god lönsamhet kunna tillvarata varmvatten med temperaturer ned till 30 grader för att producera el.

4. Energilagring

Docent Viktoria Martin på KTH i Stockholm har tagit vid efter avlidne professor Fredrik Zetterwalls unika forskning om reversibla processer för att kunna lagra energi.

Att utveckla energi från färskvara till lagring skulle kunna innebära enorma återvinningsvinster. Nyckel-spelare är Värmevärden som har som affärsidé att långsiktigt utveckla affärskonstruktioner med industriella partners.

Ovako – en förebild

Fyra heta projekt – men ännu i sin

linda. Hur går man från pilotprojekt till en världsmarknad?

- De stora stålverken i Bergslagen är krävande upphandlare som agerar på en världsmarknad. Om företagen kan ta fram lösningar som passar den lokala marknaden står världsmarknaden öppen. Man kan tycka att det har pågått ett enormt slöseri med energi inom processindustrin, men då måste man komma ihåg att energikostnaden för högkvalitativt stål är låg. Produktionsstopp är däremot oerhört kostandskrävande. Därför ligger mycket av nyckeln i att ta fram tekniska energilösningar som kan skörda restenergi på ett säkert sätt utan att hindra produktionsgången. Jag vill ge all heder åt Ovako för dess gedigna och uthålliga arbete inom miljö och hållbar utveckling det senaste decenniet. Ovako är också en av initiativtagarna till CPC.

För näringsliv och samhälle

Clean Production Center verkar dels i den offentliga sektorn genom att stimulera, uppmärksamma och stödja forskning och utveckling inom miljö- och energiområdet. Dels genom att bidra och underlätta för berörda företag att skapa kluster och nätverk.

Clean Production Center är länken från idé till ren affär.

- Clean Production Centre kommer i framtiden att fungera som en resurs till klusterföretagen och som jobbar med den offentliga sidan – samhället och forskarvärlden.

Uthålligt arbete

Forskning och utveckling tar tid och nya landvinningar snyts inte ur näsan på en natt.

- Det är sant, men jag har lärt mig att vi inte ska låta oss skrämmas av att andra tävlar inom samma teknik-utveckling och kanske ligger före i dagsläget. Vi ska fortsätta att jobba efter det vi tror på och fullfölja det, menar Patrick Olsson.

Fakta:

Clean Production Center är ett projekt som initierades av Hofors kommun och startades i januari 2007.

Bergslagen i allmänhet och Hofors i synnerhet är platser med lång tradition inom ståltillverkning och här finns många företag som har förmågan att utveckla, tillverka och sälja lösningar för en långsiktigt hållbar utveckling i stålindustrin.

Projektet finansieras idag av Triple Steelix, EU - Europeiska regionala utvecklingsfonden, region Gävleborg samt Hofors, Sandvikens och Ockelbos kommuner.

Centret har sitt huvudkontor på Faluvägen 2 i Hofors.

Sandvikens Kommun

Hofors Kommun

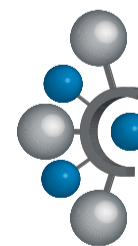

OCKELBO KOMMUN

Region GÄVLEBORG

Join us on the way to
Cleaner Production

CLEAN
PRODUCTION
CENTRE

HOFORS SWEDEN

www.cleanproduction.se

En investering för framtiden

EUROPEISKA
UNIONEN
Europeiska
regionala
utvecklingsfonden